

S2018/1: Teollistumisen kehitys 20p

Taulukko (aineisto 1.A) kertoo eräiden maiden osuuden prosentteina koko maailman yhteenlasketusta manufaktuuri- (eli käsityöteollisuus-) ja teollisuustuotannosta vuosina 1800–1913.

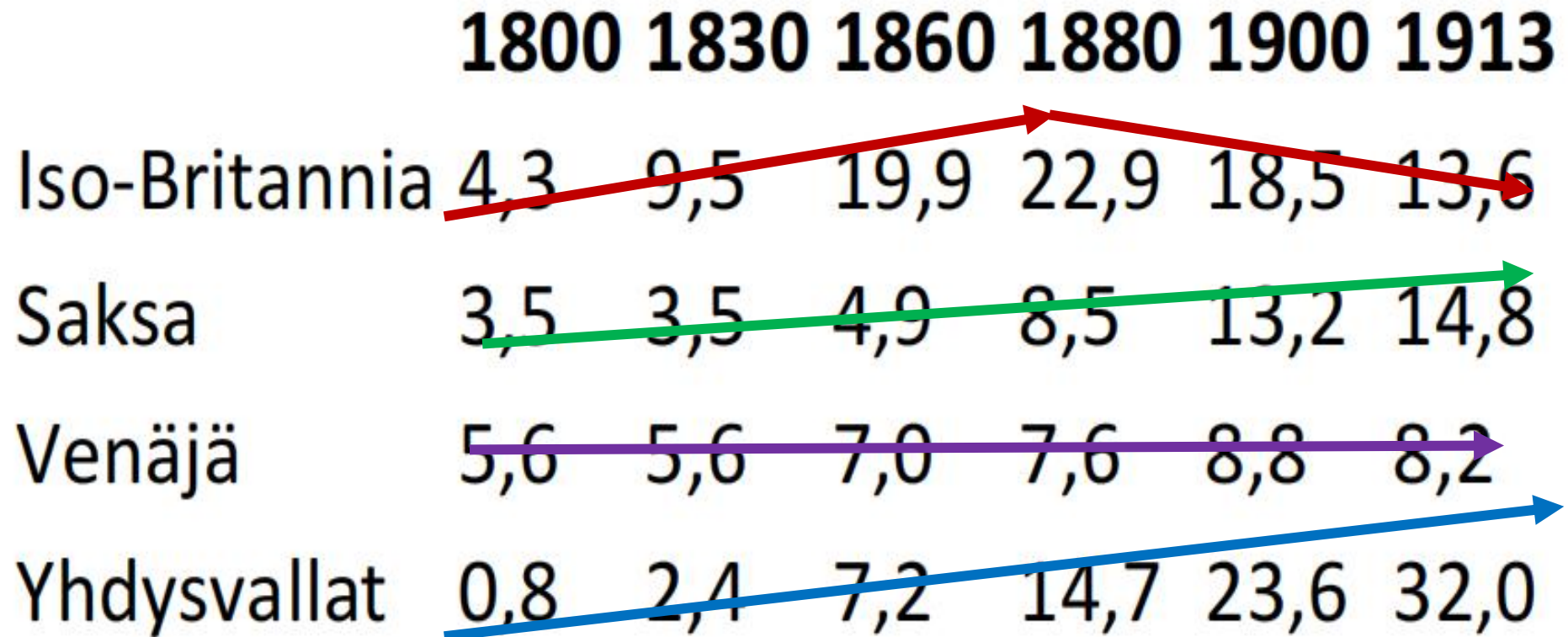
1.1 Vertaile taulukossa (aineisto 1.A) mainittujen maiden tuotantokehitystä vuosina 1800–1913. (8 p.)

1.2 Mitkä tekijät selittävät taulukossa (aineisto 1.A) näkyvät muutokset? (12 p.)

Aineisto: 1.A Eräiden maiden osuus prosentteina koko maailman yhteenlasketusta manufaktuuri- ja teollisuustuotannosta vuosina 1800–1913:

	1800	1830	1860	1880	1900	1913
Iso-Britannia	4,3	9,5	19,9	22,9	18,5	13,6
Saksa	3,5	3,5	4,9	8,5	13,2	14,8
Venäjä	5,6	5,6	7,0	7,6	8,8	8,2
Yhdysvallat	0,8	2,4	7,2	14,7	23,6	32,0

S2018/1: Teollistumisen kehitys 20p

S2018/1: Teollistumisen kehitys 20p

1.1 Vertaile taulukossa (aineisto 1.A) mainittujen maiden tuotantokehitystä vuosina 1800–1913. (8 p.)

- **Ison-Britannian osuus maailman tuotannosta on taulukon maista aluksi suurin ja se kasvaa 1800-luvulla** (mutta ei yhtä nopeasti kuin Saksan ja Yhdysvaltojen).
- **Saksan osuus maailman tuotannosta on pitkään alhainen, mutta kasvaa 1800-luvun loppupuolelta lähtien voimakkaasti** (ohittaa Ison-Britannian tuotanto-osuuden loppuksi).
- **Venäjän tuotanto on 1800-luvun alussa muita maita korkeampi, mutta sen osuus ei juuri kasva. Jää lopulta selkeästi viimeiseksi!**
- **Yhdysvaltojen osuus maailman tuotannosta on 1800-luvun alkupuolella alhainen, kunnes se kasvaa erittäin voimakkaasti 1800-luvun jälkipuolella. Yhdysvallat on 1900-luvun alussa maailman teollisuusmahti, ylivoimaisesti.**
- **Kiitettävässä vastauksessa on käsitelty jokaisen neljän maan tuotanto-osuuksien kehitystä ja verrattu niitä toisiinsa.**
- **Muutokset ovat suhteellisia eikä absoluuttisia: Ison-Britanniankaan tuotanto ei siis välttämättä ole absoluuttisesti pienentynyt 1900-luvulla!**

S2018/1: Teollistumisen kehitys 20p

1.2 Mitkä tekijät selittävät taulukossa (aineisto 1.A) näkyvät muutokset? (12 p.)

- **Iso-Britannia: teollistui ensimmäisenä, siksi sen osuus maailman tuotannosta oli aluksi suurin. → Oli paljon resursseja!**
- **Saksa: taustalla oli yhdistyminen (1871), suuret raaka-ainevarat ja panostukset koulutukseen.**
- **Venäjä: Tuotantoa 1800-luvun alussa selittää maan suuri koko. Tuotantomäärä ei kasva, koska Venäjä teollistui hitaasti vielä 1800-luvulla. Poliittiset ongelmat ja kehittymättömyys 1800-luvun lopulla.**
- **Yhdysvallat: Teollistuminen kiihtyi sisällissodan jälkeen. Yhdysvallat hyötyi siirtolaisista ja laajoista kotimarkkinoista.**
- Kiitettävässä vastauksessa käsitellään edellä mainitut tekijät kattavammin eri maiden osalta.
- Vastauksessa huomataan, että 1800-luvun puoliväliin saakka taulukon maat kattoivat viidesosan maailman manufaktuuri- ja teollisuustuotannon koko volyymistä **mutta 1913 jo kaksi kolmasosaa.**